

Sy-li spěwał,
Pilmje džěłal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napol mócnj
Lubosé ma;
Boh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njoch ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wědne dny;
Džěć pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njoch 6l khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klž Boh pada,
Wokřew će. F.

• Sserbske njedzelske łopjeno. •

Budyschin

27. novembra 1927

Bauzen

Čištoć a nakład Čsmolerjez knihicizkownje a kniharnje sap. družst. s wobm. ruč. w Budyschinje.

Wulhadža łóžu šobotu a plačzi běrtlětnje 78 šlotnych pjenježłow.

1. njedžela adventa.

Jerem. 31, 31—34:

Slaj, čaž pšchindže, praji Knjes, w kotrymž čhu s Isra-
elskim a Judžinym domom nowy klub scžinicž . . . Za čhu
šwój šakon do jich wutrobny dacž a do jich myšle šapřacž.
Ja čhu jich Boh byčž, a woni budža mój lud.

Budž nam powitany lubny adventski čžažo, nalětny
čžažo Knjesoweje zyrkwoje. Budžče nam witane, wy stare,
lube adventske a hodowne kěrluške: Kač powitam ja tebe;
Džak budž Bohu pšche wšchón šwět; Ja snjebješ dele pšchind-
du k wam. Budžče nam witane, wy lube, snate adventske
wobšobny: Marja a Jofeso, Zachariašo a Šilža s džěscžom, klž
bu profeta najwysššeho, Simeono a Hana. Budž nam wi-
tane pšchede wšchem nowe póšelstwo hnady, kaž jo našch text
nam podawa. Njeje tak: Boh naš s nim na najrjeišchi šwie-
džen pšcheproschuje, kotryž je hdy čłowjekam pšchihotowany?

Wón nam w nim praji, so čže šlónzu šwojeje hnady
šako šhadžecž dacž, so čže s čłowjekami nowy klub scžinicž
a so je nam w nim lóž padnył na wjekele město.

1.

W dalolej polnožny je wulka krajina, ja kotruž w sym-
skim čžažu 3 abo 4 měžazy dolho žane šlónčžo nješwěcži.
A žadny čłowjek nima možny doščž, jo pšches horizont šbē-
nyčž; šcžerpliwi dyrbja tamnišchi wobndlero na Božu móžnu
a hnadnu ruku čžafacž. Ale kažte wjekele, hdyž šo tam we
nalěcžu přeni křócž mała kroma šlónčžka pokasuje. To je jim
šwědcženje: nóz je šo minyła, džěć šo šako pšchibližuje.

Tež na čłowjeskim narodže něhdy podobna nóz ležeške.
W přenim spocžatku wšchak bēške tež na semi rjany jažny
džen. Šklónžo hnady čžopke na přenjeju čłowjekow šwěcže-
ške. Nicžo mjes nimaj a mjes Bohom njeležeške; wo štom
wobškoržowaznym šwědomju wonaj nicžo njewědžeshtaj. To
bu hinač, jako na wabjenje hada a žadoščž šwojeho čžeka
bóle pokluchšhtaj, dnžli na Boži hłóž. Tehdy šo ša njeju
šklónžo hnady šhubi a nóz nasta. Wšchetož Boh šam je wo-
prawdžite šwětlo. Šhtóž jemu šhribjet wobrocži, w čžem-
nosčži šhodži. Šnutštowne wóčžto čłowjekow šo dale bóle
šacžmi. Žadny hłóž hnady wjazny s njebješ dele nješklincže-
ške. Wšchudžom rěkaške: „Njehnada a hněw, tyschnosčž a
čžěžnosčž na wšche duške čłowjekow, kotřiz ške čžinja.“ A
jako k šnutštownemu wobškoržowarjej hišcže Boži šakon
štupi, tež wón kóždemu šwědcžeške: „Boh njeje Boh, kotremuž
šo bjesbóžne wašchne lubi; šhtóž šty je, nima měšta pola
njeho.“ — Kač je čłowjeski narod tamnu nóz pšchětrač?
S džakom pšchecžiwu Bohu dyrbinny wušnacž, šo bēchu šebi
čłowjekojšo je šahrody Eden něšhto šobu wšali. W najštar-
šchim čžažu naš Henoch šetka, kotryž bójške žiwjenje wjedže-
ške a šmjercže njewohlada. Ša čžaž liježny šteji Noah pra-
wy mjes šornym narodom. Pošdžišcho wo Abrahamje šly-
šchimy, kotryž Bohu Knjesej wěrješke, a tuta jeho wěra bu
jemu ša prawdoščž pšchizpěta. Ale dočolo wokoło šwět pšchibo-
ham šlužeške. Šraelski lud drje měješke šwój šakon, ale tež
wón nóz roškwětlíč njemóžeške. Druhe ludny, wšchěbje Gri-
chojo, mějachu mudroščž, w kotrejž někotra wěrnosčž wotpo-
čžowaske, ale mudroščž s wyšota to tež njebēške. Žiweho
Boha ludny nješnajachu, tuž tež nicžo wo hnady a žiwěj

nadžiji njewědžachu. Jenož słowa wěšćenja, kotrež běše Bóh Israelej dał, móžachu lud přehad sadwělowanjom wobarnowacž. Słowa kaž te: „Wón njebudže wěčnje hněw dźeržecž“, a tamne: „Wam, kiž so jeho mjena bojiče, budže słónzo prawdošće sšhadžecž a sbožo pod jeho sšhidkami“, kaž ranšche serja na njeju štejachu. Słónzo prawdošće pak mōžesche jenož sšhadžecž, hdyž rycer přehindže, kotryž dyrbesche wodacže hrěchow dohycž. Nětko mōžemy hebi myšlicž, kaž so na sbožo čakaže wutrobny wješelachu, jako hlošny profetow hlyšachachu: „Slaj, čaž přehindže, hdyž Bóh swój hněw puščeži, swoje woblicžo sažo přeheczelnje k nam wobroczi a stara nōž čžeka.“ Žich wješele běše wjele wjetšche hač wješele ludži w polnozy, hdyž so słónzo sažo přehes horizont šbeha.

2.

My jo hačle prawje srosumimy, hdyž do noweho słubana nuds hladamy, kotryž je Bóh i nami sčinił. „Slaj, čaž přehindže, praji Knjes, w kotrymž čžu i Israelskim a i Judžinym domom nowy słub sčiničž.“ Njeměimy, so tajke słubjenje jenož židowštemu ludem placži. Israel je jenož sahodka, i kotrež mějesche so sštom žiwjenja mjes ludy ka- džicž, je přehistaw, i kotrehož kōdžicžka i kšiznej khorhoju k wšitkim brjoham jedže. Tež k nam je wona dojeła, tež do našeho luda je sštom žiwjenja plōdženy. — Wješelmy so, so hmy dźeczi noweho słuba. Wo nim naš Knjes praji: „To dyrbi mój słub hycž, kotryž čžu i Israelskim domom sčiničž: Ja čžu swój sakoń do jich wutrobny dacž a do jich myšle sarišacž.“ Ale kaž Boži sakoń do čłowjeskeje wutrobny přehindže? Najprijōdny wšah ma so wón nawuknyčž. Ke kšes- sczijanskemu žiwjenju hlyšcha, so ma stary Bože 10 kasnjow runje tak twerdže w pomjatkju kaž dobry pacžerški. Ale i wuknjemom hmy njeje dočž. Sštož hmy ty jenož do pomjatkja přehijal, w nim leži kaž hmyjēitne sornjatkja w semi, kotrež sšhadžale nješku. Hdyž dyrbi so Boži sakoń w tebi ži- wy sčiničž, dyrbi k Božim 10 kasnjom wěra stupicž. Tež tu ty wšah najprijōdny i pomjatkjom wuknjesh. Hdyž pak pilnje w Božim słowje pytaš a přehi tym swojeho Knjesa proknyš, so by wón swjateho Duchu jako rožu a desčezil na huchu krajinu wulač, potom je hinač. To je sastojnštwō swjateho Duchu, Khrystuša w naš žiweho sčiničž a přehetrašnicž. To je něšto wulke, hdyž so naš Knjes w duški živy sčini a my mōžemy w ponižnosčži prajicž: „Ja hmy živy, niz pak ja, ale Khrystuš je we mni živy; přehetož sštož hmy živy we čžele, to hmy živy we wěre do Ssyna Božeho, kiž je mje lubowal a so hmy sa mje dač.“ To je nowy čłowjek we naš, čłowjek noweho słuba. A kaž Khrystuš hmy njeje do swěta přehišol, sakoń sanicžicž, ale dopjelnicž, kaž běše jeho jedž, čžinicž wolu swojeho Wōtza w njebešach, tak je tež wješele tajkeho i jeho mozy wobnowjēneho čłowjeka, se wšehy swěrnosčžu po Božich kasnjach kōdžicž. — A k temu wopomimy, so mějesche žyly sakoń napišmo: Ja čžu wšah Knjes hycž a wy dyrbicže moji wotrocžny hycž.“ Kač žyly hinač rēta to w nowym słubje. Mjes přehirunanjem i našeho Sbožnika jene se słowami počžina: „Kral běše, kotryž swojemu hmynej kwaš hotowasche a jich wjele na njōn přehprokny.“ Tutōn kral je Bóh naš Knjes. A jeho hmy je wěčny jenicžki narodženy hmy wōt Wōtza. A sšto je nje- wjesta? Wona so njemjenuje, my ju w tamnyh wjele namakamy, kotryhž kral přehprokny. Kōžda wošada je tuta njewjesta, a sažo tež kōžda, jenotliwa dušcha. Potajkim niz wjazny wotrocžny, ale kōždy kšesčijan dźecžō Bože, kōžda du-

šcha njewjesta Jesom Khrysta. Potajkim niz wjazny hōsčō a žusomnizy, ale mēšćenjo se swjaty a Boži domjazny. Duž je rosomicž,

3.

so je nam w tutym nowym słubje naš lōž panyl na wješōke mēsto. W našim tekšče praji Bóh Knjes: „Ja čžu jich Bóh hycž a woni budža mój lud.“ My mōžemy tež přehista- jicž: „Ja čžu jich Wōtz hycž, a woni budža moje dźeczi.“ S tym žyly žiwjenje druge wšahnje doštanje. Přenje, sštož i teho wurošče, je lubošč k Bohu. Pōhanjo mējachu sa hly- pošč, Bohow lubowacž. W Israelskim sakońju wšah lubošč k Bohu předy wšitkich kasnjow šteji: „Ty dyrbiš lubowacž Boha, swojeho Knjesa, i žyly wutrobu, i žyly dušchu, i žyly myšlu a se wšehy twojej mozu.“ Dokelž pak so jow lubošč přehisajuje — a wona so tola přehisacž njehodži — je tuto słowo wěšćenje na naše Bože dźecžatštwō. Hdyž hmy my se kšćenizy a i wěry snowa narodženi sa žive dźeczi Bože, so tuta lubošč hama wōt so namaka. Potom wjazny njerēka: „Ty dyrbiš lubowacž,“ wjele bóle: „Lubujmy je- ho, dokelž je wōn naš předy lubowal.“ A runje tak je i lu- boščžu k bližšchemu. W přehich kšesčijanskich wošadach wo- na bydlesche. Pōhanjo so na nej džiwachu a džachu: „Kač so woni mjes hōbu lubuja!“ — A kaž lubošč, tak so w Knje- sowej wošadže tež modlitwa druga, hlyšcha, sbožnišcha sčini- ni. W žylym starym testamencže žadny Wōtčenasch napi- šany nješteji. A pola wšitkich profetow so žane słowo njenamaka kaž tamne japosčōla Pawōla w lišče na Rom- skich: „Wy nješče wotrocžkowneho ducha došali, so so sažo bojecž dyrbjeli, ale wy sčže dźecžazeho ducha došali, přehes kotrehož wołamy: Abba, luby Wōtče. Tōn našchemu duchu swědčjenje dawa, so hmy Bože dźeczi.“ O tajke njewurjek- niwe sbože, so hmy my Boha Knjesa proknyčž, kaž lube dźe- czi swojeho lubeho nana prokna! — Dale je w dźecžach no- weho słuba nowa poškuschnosč živa. Na Israelski lud dyrbi Bóh škoržicž, so wōn swój słub džeržal njeje. Dokelž woni přehzo a přehzo sažo wōt njeho wōtpadžechu, je wōn jich se želešny prutami šchwikal, a tola pola nich nicžō druge hač swōtknu wotrocžkownu bojosč dozpil njeje. Pola jeho dźe- czi je nowa poškuschnosč plōd ducha. Wona wōt nutskach wōn roščže kaž dobry plōd i nadobneho sštoma. — A škōncž- nje je w nowym słubje tež nadžija žyly druga. Wotrocžny na mšdu čakaja. Sšto pak je hebi mšdu saškuzik? Sšto je wšitko čžiničž, sštož čžinicž winojty běše? Dźeczi pak čakaja na herbštwō. Kajny hmy my sbožni ludžō! Tež naš- cha hrēšna wina njepšhinješe naš wō wěčne kublo, kotrež je nam naš Knjes se swjaty žiwjenjom a se swōjim nje- winowatym čžerpjenjom a wumrjecžom dohyl. Hdyž so my w šprawnej polucže wōrcžimy a so w dźecžazej wěre k njemu mamy, potom so nam tole nješahodne, njewomasane a nje- swjadle herbštwō w njebešach šhōwa. Tuž poškūimy swoje hlowy, dokelž so naše wumōženje přehibližuje. Sšty- ri adventšte njedžele su šštyrjo pōžli Boži. Woni naš na- pominaja, wopomnicž, i tajkeho hubjenštwō je naš naš Knjes wumohł a tajke swětko je do stareje hmyjertneje nozy přehinješl. S wšōkim wješelom a i dźecžazym džakom čže- my jemu napšhecžiwō šhwatačž, tutōn drohi čaž wukupicž a so jemu sa wobšedženštwō dacž, kaž je wōn so nam dač. Pomhaj nam, Knježe, so hmy přehi žlobiku štejo we wje- šōkej wěre spěwacž mōhli: „Moja dušcha poškūuje teho Knjesa, a mój duch so wješeli w Bohu, mojim Sbožniku.“

Adventski fěrľusch.

Ršesćenjo, ach pochwatajmy,
Anjes našch nětko bliži ƙo.
Tuž jom lětse wotewrujmy
Wutrobny wšchě šchěroko!

Hotujmy ƙo w ponižnosći
Na toh' hošća s njebjewow!
Jemu scziunmy město w ƙebi,
So by we naž bydlicž mohł!

Jesuf lěkar je, kiž hoji
Koslamane wutrobny,
Eswětlo jažne, kotrež ƙwěczi
Tež do nožny srudobny!

To je pscheczel najšwěrnischi,
Kotryž s njebjewow nětk k nam dže,
Khłostanje sa moje hrěchi
Wosmje swólnje wote mnje!

Jesuf je tón nawoženja,
Kiž mjes hrěschnym cžlowjestwom
Eswoju njewjestu ƙej pyta,
Witajmy joh' s wješelom!

Pójcže, liwžny, cžehodla dha
Chzejcže ƙo toho sboža wšdacž,
Kiž chze Bóh psches ƙwojoh' Esyna
S lutej lubosće nam dacž? S. B.

Esmyertna njedžela. — advent.

Kónž stareho zyrkwineho lěta a sapocžatk noweho! Njech je tutón sapocžatk noweho zyrkwineho lěta sdom tež sapocžatk noweho žiwjenja, kotrež ƙmy živi tomu Anjesej zyrkwije, Jesuŕej Khrystuŕej! Ale wono je tak, so wšchaf chze tak někotryžkuli to nowe zyrkwine lěto rad sapocžecž, ale s tym wobnowjenjom žiwjenja w nim to klaza. To stare, sčtož se stareho lěta ƙobu nježe, to ƙo jeho pschetwjerdže dđerži a nochze ƙo wotšchascž dacž, tak liwkosć a lěnjosć w tym, sčtož rěka ƙemšchi khodzicž, domjazu nutrnosć dđeržecž, blidowe paczerje spěwacž, ƙobudželacž pschi wožadnych nadawkach, ƙobu ƙo prózowacž wo dobre snutskowne a swonkowne wožadne žiwjenje, se ƙlowom a radu, s ruku a skutkom pódla bncž, hdyž rěka něšchto swjesć a nawdacž sa wožadnu, hdyž rěka dawł a sčtož nušne sa wožadnu a wožadne žiwjenje dawacž. Woboje ƙlušcha do žiwjenja ƙšhesćizianškeho cžlowjeka kaž ƙšhesćizianškeje wožadny a ƙlušcha tak k tebi w nowym lěcže, kotrež ƙmėdžesche dženša s Božej pomozu nastupicž.

Esmyertnu njedželu pschi rowach a pomnikach nastawasche we wutrobach tak někotra nowa wola — je wona dženša hišće žiwa a staja wona do skutka, sčtož je chžyła, sčtož je ƙlubila?

Advent! Nowe lěto! Nowy pucž! Nowy cžaf! Tón prawje wužiwacž, wo to dže. Njewěsch tola, hacž ƙobu ƙwjeczišch ƙmjertnu njedželu tutoho lěta abo hacž na tutej wopominaja drusy twoju ƙmjercž.

To bě něhdy kral. Bě na tym, so dyrbjesche wumrěcž. Ležesche na ƙmjertnym ƙožu. Tuž pschikasa, so bychu wšchitžny lastojnizny ƙo wokoło njeho šhromadžili. Wón chžysche jim

božemje prajicž. Woni pschindžechu tež wšchitžny a ƙo s nim rosžohnowachu. Jako pošledni pschindže jeho nora — Hofnarr — se ƙwojim ƙlincorakom, snamjenjom ƙwojeho powołanja. Tutón bě jemu kral něhdy dał, so by jón tak dołho no- ƙyl doniž drugeho njenamaka, kotryž byl hišće wjetšchi nora hacž wón.

„Saj, mój lubny“, rjekny kral, „ja ƙo hotuju, nastupicž dołhe pucžowanje.“

„Tak?“ snapschecziwi nora, „Esny ha hižo ƙwój wacžof pschihotowal a ƙy hižo wšchě ƙwoje pschiprawy scžinił? Sa tola nješchym nicžo pytnyl, so chžesch sapucžowacž.“

„Ně, mój ƙyno! Na tuto pucžowanje ƙo nješchym hišće pschihotowal!“

Tu wša nora ƙwój ƙlincorak a da jón kralej, prajizny: „Wšmi ty jón! Ty ƙy wjetšchi nora hacž ja!“ —

Kak cžisće hinał to pola tamneho wojaka, kotryž na ƙmjercž sranjeny tam w lazarecže ležesche. Wón da ƙebi duchowneho pschincž a proschesche jeho, so by jemu tudžer wo- ƙow wotrěsnyl a jako pošledni postrow macžeri póšłak. Jako ƙo duchowny komdžesche, rjekny: „Tšhajcže jenož! Tutšje ležu tola w ƙaschcžu a nihtón mje wjazny njewidži!“

Duchowny cžinjesch po jeho woli. Sranjeny snowa proschesche: „Proschu, poklatće ƙo pschi ƙožu a džakujcže ƙo Bohu!“ —

„Sa cžo dha mam ƙo džakowacž?“

„Džakujcže ƙo Bohu! A džakujcže ƙo jemu najprjedny sa moju macž! Ow, wona bě mi dobra macž! Sčtož je mi tu we wójnje troscht a pomoz było, to wšcho mam ƙo jej džakowacž. — A potom ƙo džakujcže jemu sa to, so ƙmēm s jeho hnady ƙšhesćizian bncž! Ow, sčto by so mnu było, njebych-li ƙšhesćizian byl! Sa pał wēm, so je mój wumožnik žiwy a so je jeho sa mnje pschelata krej tež mje wumohła wot hrěcha a ƙmjercže! — A potom ƙo jemu džakujcže sa to, so tu na ƙwojim ƙožu ležu kaž na róžach! — A ščoncžnje: njesabudžcže ƙo jemu džakowacž sa tón wěcžny njebjeski wótzny dom; do kotrehož bórny ƙmēm sańcž! Tam njeje žana wójna a žana wolanza, žana ƙmjercž a žana ƙylsa!“ — Ale ty tam budžesch pschi mni, mój Ebóžniko, a ja tebje wohladam!“

Šluboko hnuty ƙo duchowny poklatny a ƙo Bohu džakowasche sa tute sčtyri kražne darn: sa ƙwěrnny macž, sa žiwy wěru, sa šbožne wumrěcže a sa wěcžny wótzny dom. Jako bě ščoncžil, rjekny mrějazny: „Nětk budžcže tu w Božim mjenje a prajcže mojej macžeri, so je Anjes Jesuf wšchitko derje cžinił!“ —

A Jesuf je tež tón Anjes noweho zyrkwineho lěta! —

Zyrkej a stat.

Duchowni pobrachuja. Niz jeno ƙerbsžny, ale cunje tak tež němžny. To je w Sakskej tak, to njeje w druhich krajnych zyrkwjach hinał. Sakska provinza Pruskeje rosprawja wo tym, so je tam w tuchwilu 248 městnow bjes fararja. To je nastrojaza licžba. Zyrkwje, wožadny, jenotliwi maja wšcho cžinicž, so by ƙo tutón njedostatk wotštronil.

Wulkoštatny šchulski šaton je nětkle ta wěž, wo kotrež ƙo njewadža jenož w němškim ƙejmje ale runje tak w nje- licžomnych šhromadžijnach a nowinach a cžahopizach. Wšcha hara, wšcho hroženje, wšcho wulicženje wudawkow a nadawkow, wšcho wothłošowgnje tež mjes wucžerjemi njemóže pał tola a nješmē tola to žadanje sadužncž, so je našchim džěcžom a našchey młodžinje a našchemu ludej to najnušnische to, so

mamy wufublanje a woczehnjjenje w domach a schulach na sałożku křesćijanſkeje wěry. Jenož na tutym sałożku budže nam smóznjene, twaricž nowy pšichod trajazeho ſboža, čím bóle trajazeho, čím wjazy jich ſ luda budže ſtač a twaricž na tutym sałożku. So to tač, na tym njepechmjenja tež wšchě ſjawne a potajne wothłobowanja nicžo, dokelž njepo-kaža to wěrne, woprawdžite ſtejniſchčo jenotliweho, ale ſo ſtawaja, njech ſu tač potajne kač chzedža, pod wšchelakim wli-wom. Tole prajmy ſebi a njedajmy ſo ſamolicž w tym, ſchtož je jenicžny nuſne: Jeſuſ Křriſtuſ tón wěrny ſałożk ži-wjenja a ſboža a ſbóžnoſčje.

Wulkoſtatna wyſchnoſč chze pod wjedniſtwom ſwojeho kanzlera dra. Marſka ſ dobrym pšichladom byč ſa žyly lud kač ſa jenotliweho. Džiwajo na nuſu luda prózuje ſo wo to, ſo by ſo pola njeje ſameje po móžnoſčji wšcho ſjednoriko a wšchě wuhotowanja a wudawki wobmješowale; ſdobom je ſo wona roſbudžika, w křutnym čaſu po popjelnej křjedži wšcho wobdželenje pšichi wuhotowanjach towarſchnoſčje wot-poſaſač. Wona chze ſ tym wšchěm poſaſač pucž ſa žyly lud a ſažo wobnowicž to stare dobre waſchnje, ſo ſo ſ popjelnej křjedu kónčji wšcha hara a wšchě wuhotowanja ſymſteho čža-ka. Sdobom je to wšcho ſjawne pominanje, wopominacž a rospominacž čžaſ a połoženje a nuſu kraja a luda a jenotli-weho a do ſo hič a mēra hladacž. — So by tola lud tole ſro-ſumik a ſo by ſo po tym mēk, woſebje tež wſchitzy čži, koſiž maja něſchto prajicž a něſchto placža, a woſebje tež wšchě ſjednocženſtwa a towarſtwa, pšchedewſchěm tež wšchě wyſche a nižiſche wyſchnoſčje, ale pač tež ſwójby! Žyrkwje ſu ſo pró-zowale, je stareho dobreho křesćijanſkeho waſchnja ſa poſtny čžaſ ſdžeržecž, kelkož bē móžno. Lud, ſakonjedawarjo a wyſchno-je njeſu tu w poſlednich lētach to, ſchtož nuſne ſa to, čžinike. Chzemny ſo nadžijecž, ſo to nětk hinač. Ale chzemny tež wu-prajicž: ſa křesćijanſka, kotryž je ſebi ſwojeho mjena kře-ſćijan hiſchče wēdomne, ſo ſamo wot ſo roſumi, ſo čžaſ po poſtnizach džerži a ſwjeczi jačo křutny čžaſ a ſo ſo ſdaluje wšcheje hary a wšchěch mylaznych wuhotowanjow; ſa njeho nje-je trjeba ſakonjow a wuſajow. — So je tu reformazija nu-ſna, na tym drje ničtón njedwēluje. Njech wona pač nětk tež ſo pšchewjedže. A ſa to do přēdka wy, křesćijanſke ſwój-by, wy towarſtwa a wy jenotliwi, kiž wy ſtawy křesćijan-ſkich woſadow ſče!

Schulſteho ſtreika dla bē pšched lētom wulka hara w no-winach a wšchě móžne nadbēhi ſo čžinjachu na evangeliſkich ſtarſchich w Dortmundže, koſiž bēchu tehdy ſwoje džeczi do-mach ſchowali. My wēmy, ſo ſu tučži potom ſtreik ſkónčžili, wocžafujo wot noweho wulkoſtatneho ſakonja tež ſarjadowa-nje ſwojeho praſchenja. Schto dha pač prajicž, ſo we Wal-ſum-Wehofen a w Sterkradže ſtarſchi hižo wot jutrow 1926(!) ſwoje džeczi do ſchule njescželu, potajkim 1½ lēta dolho hižo niž! Tu pač je wēž nawopač. Starſchi žadaju ſebi ſwētnu ſchulu. Wyſchnoſč a miniſterijum ſtej wſchelačo jednakož, chžyſchtej tute džeczi tež we woſebitych rjadownjach ſjedno-čžicž. Wšcho bē podarmo. Starſchi woſtachu pšichi ſwojim. Ale w nowinach wšcho mjelčjeſche! Wſchaf bē to ſtreik ſa ſwētnu ſchulu, potajkim pšchecziwo nabožnemu wufublanju. A wēž njebny ſnadž tež dženka hiſchče dale ſnata byla, nje-by-li prufki miniſter kulſta na naprašchowanje wo tutej wēžy rēčecž dyrbjač. A to njeſu tam jenož někotre džeczi, ale 300. Tež pohoň wjazy, ſchulſki ſakoň dowuradžicž a jemu placžiwocž dacž.

Wſchelle ſ bliſta a ſ dalota.

„**Pomhaj Bóh**“ chžyſche ſmjertnu njedželu po móžnoſčji do wšchěch ſerbſkich domow pšichicž. Nadžijamy ſo, ſo je ſo to jemu tež poradžiko. Wšchěch naſchich dotalnych ſwērnnych čžitarjow proſymny, ſo bychu ſo pšchecželniwje poſtarali ſa to, ſo bychu nětk tež te ſwójby, kotrež jo hač ſem porjadnje nje-čžitachu, ſkaſale. So by ſo to čžim lóžſcho ſtačo, bē ſkaſanka hnydom ſobu pšichicžičžana. Tuta trjeba ſo jenož wu-rēſnyčž, ſ mjenom wupjelnicž a na poſt dacž. Tohorunja bu-dže pač tež kóždy duchowny rad ſwólniwy „**Pomhaj Bóh**“ ſka-ſač. Tuž poſtarajmy ſo wſchitzy wo to, ſo by ſo tež ſ tutym Bože kraleſtwo mjes nami twaričo a naſche Eserbſtwo ſo hajiko!

We **Wóſportu** ſchadžuje ſo njedželu 2. adventa ewangel-ſta mužiſta mlodžina ſ Wóſporta, Noſacžiz, Lubija, Delnjeho Runnersdorfa, Schönbacha a Kotež, ſo by tam ſhromadnu adventſku ſwjatocžnoſč džeržala. W 2 hodž. ſo tam we woſadnej ſali ſhromadži. So by to rjana licžba byla! A ſo by to ſo po wšchěch naſchich woſadach mužiſka a runje tač žón-ſka mlodžina dale a bóle hromadžika ſa ſhromadne džēlo mjes ſobu a na ſebi a w ſebi a ſa ſhromadne wuſtupowanje a wuſnacže pšched druhimi, pšched wērijazy a njewērijazy a liwkimi!

We **Wóſportu** bu njedželu, 13. novembra ſarač Kanig ſapokaſany, kiž je nětk ſ ſararjom Wóſportſkeje a Kotowſkeje woſadny. K. ſuperintendenta Franka-Lubiſki mējeſche tutu ſwjatocžnoſč wukonjecž; tohorunja rēčjeſche k. wyſchſchi rada žyrkwiniſkeho hamta dr. Thomas. Se ſwēdkom abo aſiſtentu bē bratr noweho ſararja k. ſarač Kanig-Ketlicžanſki. Tač je ſnajmjenſcha naſhwilnje tón ſwjaſk ſwjaſany, kotryž ſo hižo pšched lētami pšichotowale. Wóſportſka a Kotežny ſtaj ko-trowſkej woſadže. To je nam w naſchich woſadach hiſchče njeſnaty ſwjaſk, w druhich kónčžinach hižo dawno tajke ſjed-nocženja ſnaja, tež we Lužizny. Je to ſčžehwł dwojakeje nuſy: Duchowni pobrachuja a pienjeſny tež.

Naſche Lipſcjanſke mižionſtwo ſteji, kač ſmy tu pižali, pšched wulkimi nadawkami. S tutymi ſwižuja wulke wu-dawki: Dyrbi-li naſchemu mižionſtwu smóznjene byč, wšcho to džēlo wukonjecž, kotrež je tam wonach ſa njo pšichotowa-ne k žohnowanju pohaniſkich ludow a Bohu k čžeſczi, dyrbja wſchitzy, kiž tuto džēlo lubuja hiſchče lētkja ſa njo dar a wo-por pšichinječž. Naſche woſadny ſu ſwolane, ſo bychu lētkja ſnajmjenſcha hiſchče telko woprowale jačo woſebity nuſny dar, ſo to 2 pj. na hłowu wucžini. Lēto ſo kónzej bliži, tuž nočzemny ſo komdžicž!

W **Röln-Vindenthalu** je ewangelſta woſada to mēſtno kupika, na kotrymž buſchtaj 29. ſeptembra 1529 ewangelſtaj martrarjej Adolf Clarenbach a Pētr Flieſtedten ſpalenaž. Na tutym mēſtnje chzeja woſebity pomnik tuteju martrarjow ſtajičž, ale niž po wſchēdnym waſchnju. Chzeja tam natwa-ricž wulki woſadny dom a do tutoho kapalku wopominanja. Tam, hdžež tutaj ſwēdkaj ewangelſkeje žyrkwje ſwoju ſwēru na ſchčžepowzu mrējo wobſwēdcžičhtaj, dyrbi naſtačž kře-džiſchčo praweho ewangelſteho woſadneho žiwjenja. Tač budže 400lētne wopominanje 29. ſeptembra 1929 woſebje ſwjatocžne.

Wiſtowanje. M. w 3. ſa 2. advent. — B. w 5. ſa 3. advent. — W. w 5. ſa 4. advent.

Samolwity redaktor: ſarač Wyracž w Noſacžizach.